

NÄKÖKULMA

Kaifala

5.6.2003

Kaukopartio-osasto Kuismasen kolme ritaria Suokas, Määttänen ja Pölliä

Jo talvisodassa kapteeni *Into Kuismanen* johti Kollaan rintamalla omia, suoraan Päätäjän alaisuudessa toimivaa kaukoiedusteluosastoa, Osasto Kuisma. Jatkosodassa osasto kutsuttiin nimellä *Osasto Kuismanen eli Osku*. Sen tiedustelutalve ulottui Laatokasta Äänisen pohjoispuolen tasalle saakka. Muita kaukopartio-osastoja olivat *Osasto Vehniäinen*, *Osasto Marttina* ja *Osasto Paatsalo*. Vuonna 1943 näistä neljästä osastosta muodostettiin *Eriellinen Pataljoona 4 (Er.P.4)*.

**Viljo Suokas,
Onni Määttänen ja
Mikko Pölliä**

Oskun ensimmäinen ritari *Viljo Suokas* tuhosi Kurisman aseman luona kuorma-auton ja henkilöauton. Henkittämöstä oli kenraali, komissaari ja sen rintaosan kartat, joihin oli merkittäv venäläisten kauko-

Yksi Määttäjän kaikkein jännittävimmistä partiomatkoista tapahtui kesällä 1941. Silloin Etelä-Aannukseen tehdyn partion johtajana toimii Osasto Kuismasen päällikkö kapteeni *Into Kuismanen*. Taistelutilanteessa yksi partiomies haavoitui, joten he ajoivat kaappamallaan kuorma-autolla viitisenkymmentä kilometriä kohti omia linjoja. Venäläisille silta- ja partioniehille selitettiin, etteivät he ehtineet pysähtyä koska ajoivat takaa suomalaista partisaaneja! Loppumatkasta haavoittuneelle otettiin hevonen, jonka selässä mies ratsasti lähes omille linjoille saakka.

Kokoontunnitukset

Sota-aikana ei ritareilla ollut yhteisiä kokoontumisia ja vasta vuodesta 1953 lähtien he alkoivat kokoontua vuosittain ja muutenkin on pidetty tiiviisti yhteyttä.

Määttäjien arvostaa suu-

mukaan päästä ehkä kymmenen ritaria.

Ritari Onni Määttänen

Jatkosodassa ritari *Onni Määttänen* teki yhteensä 19 kaukopartiomatkaa *Osasto Kuismasen* riveissä. Ennen sotaa Määttänen osallistui aktiivisesti suojeluskuntajärjestön toimintaan Ilomantsissa. Suojeluskuntajärjestön toiminta vahvistettiin maanpuolustusta, se teki vapaahetimitä maanpuolustustustyötä ja järjesti erilaisia hyppy- ja juoksuharjoituksia, myös pesäpallon pelau oli hyvin yleisiä. Kaukopartiokehäviisissä oli paljon hyötyä suojeluskunnan harjoituksissa hankituista

henkeen myös partiomatkojen välikäkenä."

Määttänen kertoo: "Osasto Kuismasella oli vähän tappioita. Minäkin tein jatkosodassa 19 partiomatkaa, mutta vain yksi mies kaatui minun partioksi. Kaukopartiot joutuivat usein jättämään kaatuneet linjojen taakse, mutta haavoittuneet tuotiin aina omalle puolelle. Viljo Suokkaan ruumista yritimme hakea, mutta tehtävä epäonnistui, kun jouduimme venäläisten takaa-ajamiseksi vain neljän kilometrin päässä parkasta, johon Suokas oli kätkeyty."

Sodan jälkeen Määttänen teki aluksi kotitalalla töitä kunnes rakensi oman talon. Maanviljelys työn ohessa Määttäjien toimi monissa luottamusstehtävissä, kuten kunnallispolitiikassa 18 vuotta. MTK:n johdokunnassa ja Mannerheim-ristin Ritarien yhdistyksessä.

Onni Määttänen

Elämänohjeita

1999-2000